

Smernica č. 1/2010

z 15. októbra 2010

o prevencii a riešení šikanovania žiakov v škole a školských zariadeniach

Gestorský útvar: Riaditeľstvo školy a výchovný poradca tel.: 054/ 742 22 65

Riaditeľstvo Základnej školy, Hrnčiarska ul. 795/61 v Stropkove vydáva v súlade s Metodickým usmernením č. 7/2010-R Ministerstva školstva Slovenskej republiky z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach (ďalej len „metodické usmernenie“) túto smernicu:

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

Táto smernica je záväzná pre všetkých žiakov, ich zákonných zástupcov, pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy a upravuje postup pri prevencii a riešení šikanovania žiakov v škole a školských zariadeniach a je neoddeliteľnou súčasťou Vnútorného poriadku školy.

Čl. 2

Vnútorný poriadok školy

(1) Riaditeľstvo vypracúva Vnútorný poriadok školy (ďalej len „VPŠ“) v súlade s metodickým usmernením, ktorý je následne schválený pedagogickou radou.

(2) VPŠ sa dotýka všetkých žiakov, ich zákonných zástupcov, pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy a školských zariadení a obsahuje tieto časti

- a) organizácia vyučovania,
- b) zamestnanci školy,
- c) žiaci.

(3) Triedni učitelia poučia žiakov a rodičov (zákonných zástupcov) o VPŠ najneskôr do 30. septembra príslušného školského roka.

(4) Poučenie o VPŠ a povinnosť tento VPŠ dodržiavať potvrdia osoby podľa odseku 2 svojimi podpismi.

(5) VPŠ škola zverejní na svojich internetových stránkach.

Čl. 3

Dohoda medzi vedením školy a rodičmi

(1) Triedni učitelia oboznámia žiakov a rodičov (zákonných zástupcov) o právomociach riaditeľstva školy v smere k žiakom v oblasti šikanovania vychádzajúcich z Trestného zákona a pedagogicko-organizačných pokynov Ministerstva školstva Slovenskej republiky najneskôr do 30. septembra príslušného školského roka.

(2) Oboznámenie s dohodou potvrdia zúčastnené strany svojimi podpismi.

Čl. 4

Prevencia šikanovania

(1) Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp **„Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách !“**

(2) Je dôležité, aby sa s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín oboznámili všetci žiaci, zamestnanci školy a školských zariadení, ale aj rodičovská verejnosť. Pre žiakov, pedagogických zamestnancov i rodičov je potrebné vedieť, že tieto formy správania nie sú neškodným humorom a zábavou, mali by sa oboznámiť predovšetkým s negatívnymi dôsledkami šikanovania, a to tak pre jeho obeť, ako i pre agresorov. Za zvlášť nebezpečné je potrebné považovať tendenciu podceňovať počiatkové prejavy šikanovania.

(3) Dôležité aktivity školy sa nedajú spájať len s vyučovacími predmetmi, ale sa týkajú všetkých činností a situácií v škole, v ktorých sa žiak učí prijímať všeobecné hodnoty spoločnosti, identifikovať sa s nimi a konať v ich duchu v každodennom živote.

(4) Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania a agresivity. V rámci účinnej prevencie šikanovania je pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie dôležité najmä

a) vytvoriť pozitívnu klímu v škole,

b) navodiť úzku spoluprácu medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi a jasne vymedziť možnosti oznamovať aj zárodky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti takýchto oznámení),

c) vo vnútornom poriadku školy jasne stanoviť pravidlá správania vrátane sankcií za ich porušenie, viesť písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadov šikanovania,

d) zaistiť v súlade s pracovným poriadkom zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení i v čase mimo vyučovania žiakov a to najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,

e) oboznámiť pedagogických zamestnancov so systémom školy pre oznamovanie a vyšetrowanie šikanovania, zvyšovať informovanosť pedagogických zamestnancov, organizovať semináre s odborníkmi zaoberajúcimi sa danou problematikou,

f) informovať pedagogických zamestnancov, žiakov, aj rodičov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní (napr. umiestniť na prístupné miesto kontakty a telefónne číslo na inštitúcie, ktoré sa problematikou šikanovania zaoberajú),

g) zabezpečiť vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania najmä triednych učiteľov, koordinátorov prevencie a výchovných poradcov,

h) spolupracovať s odborníkmi z príslušného centra výchovnej a psychologickkej prevencie, prípadne pedagogicko-psychologickej poradne (ďalej len „CVPP“ a „PPP“), resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne,

i) v pracovnom poriadku školy vymedziť oznamovaciu povinnosť pre pedagogických aj nepedagogických zamestnancov,

j) zaangažovať do riešenia a do prevencie šikanovania aj žiacku školskú radu.

Čl. 5

Riešenie šikanovania

(1) Odhalenie šikanovania býva niekedy veľmi ťažké i pre skúseného pedagóga. Najzávažnejšiu negatívnu úlohu pri jeho zisťovaní hrá strach (alebo snaha o utajenie) u obetí, ale aj agresorov a ďalších možných účastníkov.

(2) Pre vyšetrovanie šikanovania bude škola postupovať nasledovne

- a) zaistenie ochrany obetiam,
- b) rozhovor s deťmi, ktoré na šikanovanie upozornili, rozhovor s obeťou, s agresormi,
- c) nájdenie vhodných svedkov, individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami (nikdy nekonfrontovať obeť a agresorov),
- d) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov,
- e) kontaktovanie CVPP, PPP alebo diagnostické centrum (ďalej len „DC“),
- f) využitie anonymnej dotazníkovej metódy.

(3) Pri výskyte skupinového násillia voči obeť zvolí škola nasledovný postup

- a) okamžitá pomoc obeť,
- b) dohoda riaditeľa školy s pedagogickými zamestnancami na postupe vyšetrovania,
- c) vlastné vyšetrovanie,
- d) zabránenie moľnej krivej výpovede agresorov, ich izolácia bez možnosti dohodnúť sa na spoločnej výpovedi,
- e) pokračujúca pomoc a podpora obeť,
- f) nahlásenie prípadu polícii,
- g) kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov,
- h) kontaktovanie PPP a CVPP, DC a pod.

(4) Z opatrení pre obeť môže škola použiť

- a) odporúčanie rodičom obeť vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť CVPP, PPP,
- b) zorganizovanie skupinového intervenčného programu riaditeľom školy v spolupráci s CVPP, PPP,
- c) informovanie a poradenstvo pre rodičov obeť.

(5) Z beľných opatrení pre agresorov môže škola použiť

- a) odporúčenie rodičom agresorov vyhľadať odbornú starostlivosť CVPP, PPP,

- b) zníženie známky zo správania,
- c) preloženie žiaka do inej triedy, pracovnej či výchovnej skupiny,
- d) výchovné opatrenia – napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy.

(6) V mimoriadnych prípadoch môže škola použiť ďalšie opatrenia

- a) odporúčanie rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt do miestne príslušného DC, prípadne do liečebno-výchovného sanatória,
- b) oznámenie príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – sociálno-právna ochrana detí za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletého v zmysle zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, v znení neskorších predpisov
- c) oznámenie príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo čin inak trestný (u maloletých).

Čl. 6

Spolupráca školy s rodičmi žiakov

Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracuje vedenie školy, koordinátor prevencie, prípadne výchovný poradca a ďalší pedagogickí zamestnanci tak s rodinou obete, ako aj s rodinou agresora. Nedá sa však predpokladať, že rodičia budú vždy hodnotiť situáciu objektívne, preto sa odporúča upozorniť ich na to, aby si všímali možné príznaky šikanovania a ponúknuť im pomoc. Pri pohovore s rodičmi dbajú pedagogickí zamestnanci na taktný prístup a najmä na zachovanie dôvernosti informácií.

Čl. 7

Spolupráca školy s ďalšími inštitúciami

- (1) V rámci prevencie šikanovania a pri jeho riešení je škola spolupracuje s CVPP, PPP, ako aj s ďalšími inštitúciami a orgánmi.
- (2) Škola sa riadi opatreniami a odporúčaniami Štátnej školskej inšpekcie a CVPP, PPP.
- (3) Pri podozrení, že šikanovanie naplnilo skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu, riaditeľ školy oznámi túto skutočnosť príslušnému útvaru Policajného zboru SR.

(4) Škola bez zbytočného odkladu oznámi orgánu sociálno-právnej ochrany skutočnosti, ktoré ohrozujú žiaka, alebo že žiak spáchal trestný čin, prípadne opakovane páchal priestupky.

Čl. 8

Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť 2. novembra 2010.

riaditeľ školy

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Metodické usmernenie č. 7/2006-R z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach

Príloha č. 2: Dohoda medzi vedením školy a rodičmi